

PËRZEMËRSISHT MIRË SE VINI

Frugët për në shkollë në Mecklenburg-Vorpommern

Një broshurë për prindërit e emigruar

IMPRESSUM/ KONTAKTE

Herausgeber / Botues

Regionale Arbeitsstelle für Bildung, Integration und Demokratie (RAA) Mecklenburg-Vorpommern e.V.
www.raa-mv.de

Text und Redaktion/ Teksti dhe Lektorimi

Dr. Margit Maronde-Heyl; Uwe Roßner

Fotos / Fotografitë

Uwe Roßner; Stefanie Link (S. 1)

Gestaltung / Radhitja

type four, Christiane Vogt

Übersetzung / Përkthimi

Walk In Translations EUROPE S.L.
www.marketing-lingo.com

1. Auflage 2015

© Regionale Arbeitsstelle für Bildung, Integration und Demokratie (RAA) Mecklenburg-Vorpommern e.V., 2015

Ministerium für Bildung,
Wissenschaft und Kultur

Diese Publikation wurde aus Mitteln des Ministeriums für Bildung, Wissenschaft und Kultur Mecklenburg-Vorpommern gefördert.

Të dashura familje,

Ju keni arritur para pak kohe në Mecklenburg-Vorpommern. Ne ju themi juve përzemërsisht mirë se vini!

Me siguri ju keni shumë pyetje për temën shkollim:

Ku mund të shkojnë fëmijët e mi në shkollë?

Ku duhet t'i lajmëroj unë fëmijët e mi?

Si duket rrugëtimi shkollor?

Ku mund të bëj njohjen e certifikatave?

Çfarë mjete pune ju nevojiten fëmijëve të mi?

Për këto pyetje informatat në këtë broshurë duhet t'ju ndihmojnë juve më tutje. Përveç kësaj për pyetjet e juaja të mëturshme ju gjeni udhëzime për persona kontaktues.

Kjo broshurë duhet t'ju jep juve informatat thelbësore për sistemin shkollor në Mecklenburg-Vorpommern në mënyrë që ju dhe fëmija juaj të orientohet më shpejtë në atdheun e juaj të ri.

Dëshiroj që t'ju inkurajojmë për atë që të përdorni ofertat e shumëllojshme dhe ju dëshiroj juve dhe familjeve tuaja një fillim të mbarë shkollor.

Mathias Brodtkorb

Ministër për Arsimit Shkencë dhe Kulturë i Landit Mecklenburg-Vorpommern

Sistemi shkollor në Mecklenburg-Vorpommern

KLASSENSTUFEN – NIVELET E KLASAVE

Primarbereich – **Sektori primar / fillor**

Sekundarbereich – **Pjesa sekondare / arsimi i mesëm i ulët**

Sekundarbereich II – **Sektori sekondar II / arsimi i mesëm me nivelin e maturës**

Berufliche Schulen – **Shkollat profesionale**

Förderschule – **Shkollat speciale/për fëmijë me aftësi të kufizuara**

Schulartunabhängige Orientierungsstufe – **Niveli i orientimit pavarësisht llojit të shkollës**

Regionale Schule – **Shkolla regjionale**

Integrierte oder kooperative Gesamtschule – **Shkolla e përgjithshme e integruar apo e kooperimit**

Grundschule – **Shkolla filllore**

Gymnasium – **Gjimnazet**

Sport-, Musikgymnasium, Klassen für hochbegabte Schüler – **Gjimnazi i sportit, gjimnazi i muzikës dhe klasat për nxënës shumë të talentuar**

Certifikatat dhe diplomat mundeni ti nostrifikoni pranë:

Ministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur

Mecklenburg-Vorpommern

Abteilung 2/Referat 201

Jutta Olejko

Werderstraße 124 / 19055 Schwerin

Telefon: 03 85/588-72 15

E-Mail: J.Olejko@bm.mv-regierung.de

Në këto vende të shkollave ka kurse intensive të gjuhës Gjermane si gjuhë e dytë.

Udhëzime dhe këshilla për regjistrimin e parë si dhe caktimin e nivelit gjuhësor

Fëmijët dhe të rinjtë ne Mecklenburg-Vorpommern janë të obliguar të shkojnë në shkollë.

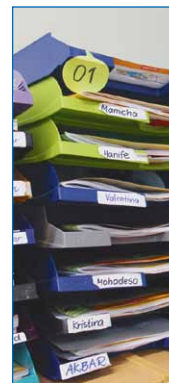
Kjo do të thotë:

ju duhet të shkoni ne shkollë.

Deri ne orën e parë të mësimit paraprakisht organizohen shumë bisedime. Zyra e shkollës së vendbanimit tuaj, zyra kompetente e arsimit apo koordinatorët/et e programit Gjermanishtja si gjuhë e dytë (koordinatorët e DaZ) ju thonë juve në cilën shkollë do të mëson fëmija juaj.

Bëjeni ju një **termin me shkollën e vendbanimit tuaj**. Shkolla e vendbanimit tuaj është shkolla kompetente në afërsinë ku ju banoni.

Sekretariat

Synimi është **lajmërimi** zyrtar i suksesshëm në shkollën kompetente. Rreth kësaj vendos menaxhmenti i shkollës.

Shkollës i nevojiten informata rreth fëmijës suaj dhe e plotëson me ju një formular regjistrimi. Ju lutem për këtë të merrni me vete dokumentet si **vërtetimin e lajmërimit, pasaportën e udhëtimit ose letërnjoftimin personal, certifikatën e lindjes dhe dëftesat** e shkollës. Konstatimi i gjendjes

gjuhësore qartëson sa mirë flet fëmija juaj gjermanisht. Këtë e kontrollon një mësues i shkollës ose koordinatorët e gjermanishtes si gjuhë e dytë të Drejtorisë së Arsimit gjatë bisedës. E rëndësishme është kjo për regjistrim në klasën e duhur në rast të pranimit në një kurs intensiv apo kurs alfabetizues/fillestar. Pastaj fillon përditshmëria shkollore.

Një përjashtim: Gjatë pranimit të parë nuk ka arsim të detyrueshëm.

Lajmërimi i parë në një shkollë të vendbanimit

> Shkollë e vendbanimit
= Wohnortschule
= kompetente është shkolla në afërsinë e vendbanimit tuaj, ku ju tash jetoni

Biseda konsultative

Me menaxhementin e shkollës/nxënësit/prindërit

Këshillimi i rrjedhës shkollore
Masat mbështetëse

1. konstatimi i gjendjes gjuhësore nga ana e mësimdhënësve përkatës/Koordinatorët e DAZ (koordinatore të gjeranishtes si gjuhë e dytë)

Nxënëset dhe nxënësit me njohuri të paktë të gj. Gjermane apo që kanë fare njohuri

Baza është kompetenca gjuhësore si dhe përdorimi i tyre gjatë orës së mësimi

Kursi intensiv në shkollat ku banoni: Jo të gjitha shkollat përpos shkollat e vendbanimit ju ofrojnë kurse intensive të gjuhës Gjermane. Sqarimi nën »Shkollat shkurtimisht«, faqe 7

Kursi intensiv në shkollat ku banoni
Gjatë kursit intensiv në fakt është shkolla ku banoni kompetent shkolla në nivelin lokal.

Pranimi i nxënësve në shkollën kompetente në një klasë të rregullt

= Regelklasse
në përputhshmëri me moshën dhe në përputhshmëri me shkollimin e deritanishme pas përfundimit të klasifikimit 3 mujor

Promovim shtesë/
Aplikim pranë Zyrës së Shkollës

Pranimi i gjuhës se origjinës si gjuhë e huaj Krijimi i një plani inkurajues nga DaZ-i (Gjeranishtja si gjuhë e dytë)

Promovim shtesë/
Aplikim pranë Zyrës së Shkollës

Zyra arsimit shtetëror/
autoritete shkollore koordinoret DaZ

Shkolla në pika të shkurta

Para fillimit: Para se të filloj dita e parë shkollore, nxënësve dhe nxënëseve ju duhet një pajisje për mësim këtu bëjnë pjesë një çantë shkollore apo çantë të shpinës, një çantë e lapsave dhe gjërat sportive. Një përmbledhje/pasqyrim gjeni në faqen 11.

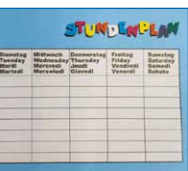
Mjetet e punës: Prindërit nuk kanë nevojë ti blejnë të gjithat gjërat për procesin mësimor. Shkolla si për shembull ju huazon nxënësve tekstet shkollore falas për klasën përkatëse. Ato shpërndahen me fillimin e një vitit shkollor. Në fund ato duhen prapë të kthehen. Me qëllim që shumë fëmijë të mund të mësojnë më vonë me këto, librat duhet të ruhen mirë.

Ushqimi dhe pijet: Mësimi na shkakton uri për këtë shkak ushqimi dhe pijet nuk duhen të mungojnë në çantën shkollore për paузë. Këtu bëjnë pjesë një shishe e mbushur e pijes dhe një kuti e plotë e bukës me pemë perime dhe senduice, në kantinën shkollore ka drekë. Kjo kushton para.

Druga për në shkollë: Për rrugën për në shkollë përgjegjës janë prindërit. Nëse shkolla gjendet në afërsi fëmijët mund të shkojnë më këmbë. Nëse shkolla është shumë më larg, ka autobusa shkollor apo mjete të tjera të trafikut urban. Rreth kësaj dë t'ju informon shkolla. Ushtroni me fëmijën tuaj rrugën për në shkollë.

Orari mësimor: Fëmija juaj e merr një orar mësimi në të cilin qëndron kur dhe cili mësim mbahehet çdo ditë.

Arsimi i detyrueshëm, lirimi, pushimi: Fëmijët duhet të shkojnë në shkollë prej të hënës deri të premten. Fillimi dhe përfundimi i ditës shkollore qëndrojnë në orarin e mësimimit. Përrjashtim janë pushimet. Në raste të rëndësishme familjare apo shkaqe personale ju mund të bëni në shkollë një kërkesë për të lejuar mungesën e fëmijës suaj në mësim. Këtë ju duhet ta kërkonit me kohë me shkrim. Në rast se fëmija i juaj është i sëmurë ju duhet ta informoni shkollën para fillimit të mësimimit nëpërmjet telefonit apo personalisht.

Kursi intensiv dhe klasat e rregullta: Në shkollat kompetente për transferimin e nxënësve që kanë njohur apo faqe shumë pak njohuri të gjuhës Gjermane ju ofrohet një kurs intensiv. Në shkollat fillore mësimi në kursin intensiv përfshin 10 orë ndërsa prej klasës së pestë 20 orë në javë. Fëmija i juaj përveç kësaj ka mësim në klasat e rregullta hap pas hapi pason kalimi i plot në klasat e rregullta. Kursi intensiv dhe mësimi në klasat e rregullta mund të pasojnë në dy shkolla tëndryshme të vendbanimit tuaj. Nëse kjo është kështu atëherë këto shkolla bashkëpunojnë ngushtë njëra me tjetrën. Koordinatorët e gjermanishtes si gjuhë e dytë (DaZ) ndihmojnë rreth kësaj.

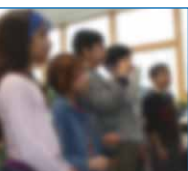
Pakoja e ndihmës në arsimim dhe e pjesëmarrjes: Prindërit kanë të drejtë për kërkesë pranë Zyrës së Socialit për mbështetje financiare. Kjo vlenë si për shembull për drekën në shkollë, pagesën e anëtarësimimit në një shoqatë, te një klub sportiv, apo për marrje përsipër te taksave për shkollën e muzikës.

Mësimi në pika të shkurta

Përgjegjësia e përkujdesjes: Në shkollë mësueset edhe mësuesit e kanë obligimin e mbikëqyrjes për nxënësit. Kjo do të thotë ata janë përgjegjës për mirëqenien dhe shëndetin e tyre. Në shkollë nxënësit kanë një sigurim mbrojtës. Nëse fëmija i juaj lëndohet në shkollë apo rrugës për në shkollë lajmërojeni këtë tek bordi/menaxhmenti i shkollës.

Notat dhe dëftesat: Dëftesa informon mbi nivelin e arritshmërisë, prirjet dhe zhvillimin e mëimit të një nxënësi, kjo bëhet për lëndët me nota apo në formën e një raporti të zhvillimit e të mësuarit. Të gjithë nxënësit në vitin shkollor i marrin dy dëftesa në Mecklenburg-Vorpommern:

1	shumë mirë	pritshmëria plotëson kërkesat në masë të veçantë (nota më e mirë)
2	mirë	i plotëson tërësisht kërkesat
3	kënaqshëm	pritshmëria i plotëson në përgjithësi kërkesat
4	mjaftueshëm	pritshmëria ka mangësi
5	me mangësi	pritshmëria nuk i plotëson kërkesat, i posedon njohurit bazë
6	jo-mjaftueshëm	pritshmëria nuk i përbush kërkesat, njohurit bazë janë me zbrazëtira

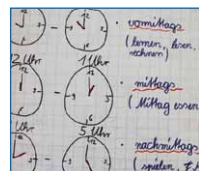

Barasvlerësimi i papërshtatshëm: Mësueset dhe mësuesit në procesin mësimor duhet të kenë parasysh, që një nxënës fillimisht mëson gjermanisht dhe nuk flet aq mirë si një person që e flet gjuhën amtare. Kjo vlenë për testet me gojë dhe me shkrim, kontrollimet apo provimet. Deri në dy vjet, notimi mund të pezullohet tërësisht ose pjesërisht. Kjo varet nga ajo se, sa mirë fëmija juaj tashmë shkruan apo flet gjermanisht, ose se sa shpejt e mëson ai këtë gjuhë.

Fjalorët: Fjalorët dygjuhësor ndihmojnë në mësim. Kështu fëmija mund të kuptojë mësimin më mirë. Ata gjithashtu mund të përdoren me rastin e çdo testi dhe çdo provimi.

Detyrat e shtëpisë: Detyrat e shtëpisë bëjnë pjesë në përditshmërinë pas shkollës. Fëmija i juaj parapërgatitet për mësim. Këtu bëjnë pjesë përgatitja e çantës shkollore sipas orarit të mësimëve, zgjidhja e detyrës për ditën e ardhshme dhe informimi i prindit për të rejat e fundit nga shkolla.

Udhëtimet e klasës: Udhëtimet e klasës janë një pjesë e bukur e jetës shkollore. Ato të argëtojnë dhe janë mësim në një vend tjetër. Pjesëmarrja është e detyrueshme dhe kushton para. Kostoja për këto mund të kërkohet nga zyra e sigurimeve shoqërore/socialit. Nëse udhëtimi i klasës bëhet në një Republikë tjetër apo jashtë shtetit atëherë kompetente për aprovim është zyra lokale për të huaj.

Mësimi i notit dhe i sportit: Këto janë rregullisht pjesë përbërëse e arsimit të detyrueshëm për të gjithë fëmijët dhe te rinjtë. Andaj dhe ju nevojiten rroba sportive dhe të notit.

Bisedat me prindër: Kujdestaret dhe kujdestarët e klasës janë partner kontaktues me prindërit në përditshmërinë shkollore. Ata raportojnë mbi suksesin shkollor të fëmijës suaj dhe sqarojnë ku ai ka nevojë për mbështetje. Merrni kohë për bisedat prindërore. Ju keni të drejtë në bisedën me kujdestarët/-et e klasës. Në ditën e takimit me prindër ju mund të flisni me mësimdhënësit e lëndëve. Ju mundeni të kërkonit një ndërmjetësues gjuhësor apo përkthyes për bisedën me prindër. Mbani kontakt të mirë me shkollën e fëmijës suaj. Kështu ju do i njihni edhe bashkënxënësit e tjerë dhe prindërit dhe familjet tjera.

Lista kontrolluese për prindërit

Regjistrimi në shkollën e vendbanimit

- Adresën ose numrin e telefonit të shkollës
- Pyetni rreth shkollës së lokalitetit për kurs intenziv gjermanishtja si gjuhë e dytë
- Caktoni një takim
- Dokumentet për takimin e regjistrimit:
Certifikata e lajmërimit, pasaporta e udhëtimit ose letërnjoftimi, certifikatën e lindjes dhe dëftesat e shkollimit të fëmijës

Para ditës së parë të shkollës

- Mësimi fillon në ora
- Blej materialet mësimore
- Çantën e shpinës
- Çantën e lapsave dhe përmbajtjen
- Rrobat sportive dhe këpucët sportive
- Shishja e pijes dhe kutia e bukës për furnizim në pushim
- Fjalori dygjuhësor
- Sqarimin e udhëtimit për në shkollë (me autobus?/ecje këmbë?)

Pas Mësimit

- Bisedoni me fëmijën për më te rejtat nga shkolla dhe përditshmëria shkollore
- Përbahuni kohës së detyrave të shtëpisë
- Kërko dhe mbaj kontakt me kujdestaren/-in e klasës
- Në rast të sëmundjes së fëmijës lajmëro para fillimit të mësimit

Hapat zyrtare

- Pyet rreth pakos për ndihmë arsimore apo të pjesëmarrjes pranë zyrës për çështje sociale

Pajisjet themelore • Rekomandime për blerjen

Çanta e shkollës/e shpinës

- Skedarët
- Bllokat për shkrim ose fletoret e shkrimit (me katror dhe me vija)
- Blloku i vizatimit
- Kutia e ngjyrave
- Fletorja e detyrave të shtëpisë
- Shishen për pije dhe kutin e bukës
- Fjalori dygjuhësor

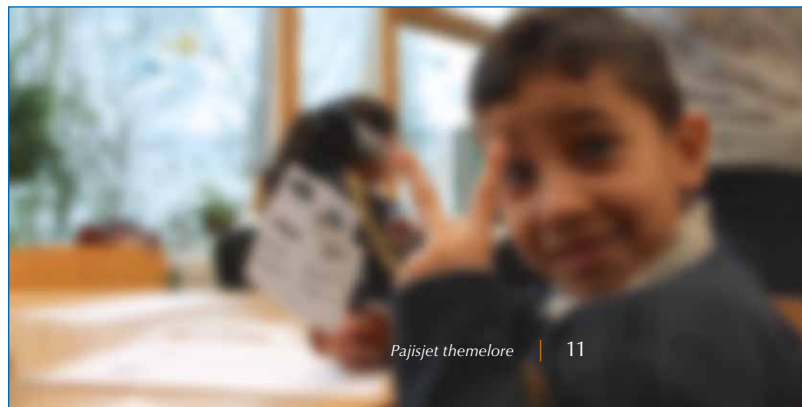
Çanta e lapsave

- Stilolapsi me ngjyrë
- Patronë me ngjyrë
- Lapsat grafik
- Lapsat me ngjyrë për vizatim
- Goma për shlyerje
- Vizorja
- Trekëndëshi
- Trekëndëshi
- Gërsërët
- Ngjitësi në tubë

Çanta e vrapimit

- Këpucët e vrapimit me taban të bardhë
- Rrobat sportive
- Gjërat e notit
- Peshqiri

Prej A deri Z: Fëmija i juaj mundet këtu të mëson intenzivisht gjuhën Gjermane.

Një përmbledhje aktuale e shkollave ku ju banoni do të mund të gjeni në faqen e internetit:
www.daz-mv.de/schulen

Vendbanimi im quhet:

.....

Shkollën ku fëmija im e mëson gjuhën **Gjermane si gjuhë të dytë**, quhet:

.....

Koordinatorja/-i e DAZ e gjuhës Gjermane si gjuhë të dytë quhet:

.....

Personat kontaktues

Zyra arsimit shtetëror Greifswald Staatliches Schulamt Greifswald

Martin-Andersen-Nexö-Platz 1
17489 Greifswald

Zotëri Dr. Michael Kossow

Telefon: 0 38 34/59 58 28
Mail: M.Kossow@schulamt-hgw.bm.mv-regierung.de

Zonja Gesine Uteß

*DAZ (Gjermanishtja si gjuhë e dytë) koordinatorja
për nivelin e dytë të ulët dhe të lartë*
Telefon: 0 38 34/79 20
Mail: daz-sekunder@arcor.de
G.Utess_01@schulamt-hgw.bm.mv-regierung.de

Zonja Dr. Petra Kock

*DAZ (Gjermanishtja si gjuhë e dytë) koordinatorja për
shkollën fillore*
Telefon: 03 83 26/4 65 67
Mail: daz-primar@gmx.de

Zonja Magdalena Chwastek-Puczowska

*DAZ koordinatorja për shkollat në zonën
e kufirit Gjermani-Poloni*
Telefon: 03 97 54/2 06 11
Email: schule-daz@t-online.de

Zyra arsimit shtetëror Neubrandenburg Staatliches Schulamt Neubrandenburg

Helmut-Just-Straße 4
17036 Neubrandenburg

Zotëri Jürgen Schumacher

Telefon: 03 95 80/7 83 26
Mail: J.Schumacher@schulamt-nb.bm.mv-regierung.de

Zonja Dr. Peggy Nikelski

DAZ Koordinatorja
Telefon: 03 99 54/2 20 43
Email: P.Nikelski_01@schulamt-nb.bm.mv-regierung.de

Zyra arsimit shtetëror Rostock Staatliches Schulamt Rostock

Möllner Straße 13
18109 Rostock

Zotëri Klaus Scherer

Telefon: 03 81/70 00 7 84 02
Email: K.Scherer@schulamt-hro.bm.mv-regierung.de

Zonja Martina Scherf

DAZ Koordinatorja Rostock-Stadt
18107 Rostock, Warnowallee 25
Orari i punës gjithmon të Mërkureve
prej ora 9:00 deri 13:00 sipas lajmërimit dhe marrëveshjes
Telefon: 03 81/1 21 42 84
Email: krusensternschule@web.de

Zonja Kerstin Giesecking

DAZ Koordinatorja Rostock-Landkreis (Ost)
Telefon: 0 38 43/21 40 75
(Shkolla regjionale «Thomas Müntzer» Güstrow)
Email: K.Giesecking_01@schulamt-hro.bm.mv-regierung.de

Zotëri Mirko Murk

DAZ Koordinatorji Rostock-Landkreis (West)
Telefon: 03 84 64/2 02 50
(Shkolla regjionale mit Shkolla fillore Bernitt)
Email: M.Murk_01@schulamt-hro.bm.mv-regierung.de

Zyra arsimit shtetëror Schwerin Staatliches Schulamt Schwerin

Zum Bahnhof 14
19053 Schwerin

Zotëri Torsten Kröll

Telefon: 03 85/588 - 7 81 62
Email: T.Kroell@schulamt-sn.bm.mv-regierung.de

Zonja Anke Engelmann

DAZ Koordinatorja
Telefon: 01 57/35 41 97 56
Email: ankeengelmann@aol.com

Kontakti

**Ministria për Arsim Shkencë dhe Kulturë në
Mecklenburg-Vorpommern**

Zonja Ada Quade

Udhëheqëse e projektit

Koordinimin e interesave shkollorë të emigrimit

(Ministerium für Bildung, Wissenschaft und Kultur
Mecklenburg-Vorpommern)

Frau Ada Quade

*Referat „Schulische Belange der Migration,
Deutsch als Zweitsprache und interkulturelle Bildung“)*

Werderstrasse 124

19055 Schwerin

Internet: www.bm.regierung-mv.de

Email: poststelle@bm.mv-regierung.de

**Zyra për konsulltim të specializuar M-V Daz në shkollat
RAA-Mecklenburg-Vorpommern e. V.
Landesfachstelle M-V DaZ in der Schule**

Frau Dr. Evelyn Röttger

Am Melzer See 1

17192 Waren (Müritz)

Internet: www.daz-mv.de

E-Mail: daz@raa-mv.de

Baza Ligjore

Ligji i Arsimit i Landit në Mecklenburg-Vorpommern dhe
Rregullorja Administrative e Ministrisë për Arsim,
Shkencë dhe Kulturë e datës 1 Gusht, 2011

«Rregullorja për pranimin dhe vijimin e mësimit e nxënësve
me prejardhje të gjuhëve jo gjermano-folëse në shkollat në
Mecklenburg-Vorpommern»

verstehen lezen schrijven spreken luisteren elkaar verstaan
 فهمدن شنیدن حرف زدن sprechen hören einander verstehen
 schreiben **sprechen** hören einander verstehen okumak yaz-
 maktan konuşmak نوشتن خواندن reading writing tal-
 king listening sprechen hören **einander verstehen**
 schreiben sprechen hören einander verstehen читать писать
schreiben sprechen hören einander verstehen خواندن
 schreiben sprechen hören **einander verstehen** lezen schrijven spre-
 ken luisteren čitati pisati govoriti **schreiben**
 hören einander verstehen okumak yazmak konuşmak
 نوشتن خواندن حرف زدن نوشتن نوشتن
 hören einander verstehen reading writing talking listening
 sprechen hören einander verstehen читать писать слушать
schreiben sprechen hören einander verstehen نوشتن
 خواندن **einander verstehen** lezen schrijven spreken
 luisteren čitati pisati govoriti **schreiben**
 hören einander verstehen okumak yazmak konuşmak
 duymak anlamak **einander verstehen** نوشتن
 خواندن نوشتن نوشتن **einander verstehen** reading
 writing talking listening mutual understanding
 sprechen hören einander verstehen читать писать слушать
 говорить понимать **einander verstehen** lezen
 schrijven spreken luisteren čitati pisati govoriti
schreiben okumak yazmak konuşmak duymak anlamak
einander verstehen فهمدن شنیدن حرف زدن
 نوشتن خواندن **einander verstehen** reading
 writing talking listening mutual understanding
 sprechen hören einander verstehen читать писать
 слушать говорить понимать **einander verstehen**
 lezen schrijven spreken luisteren elkaar verstaan
einander verstehen čitati pisati govoriti **schreiben** se